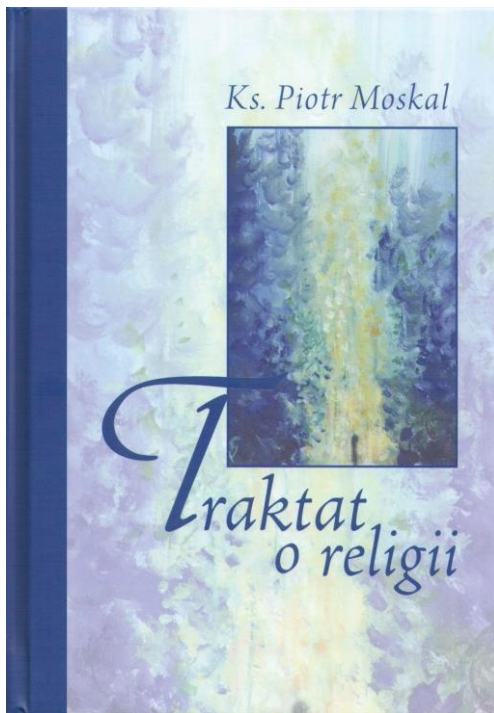

Traktat o religii

Przedmiotem *Traktatu o religii* jest religia katolicka jako religia paradygmatyczna. W pierwszej części autor odpowiada na pytanie o istotę i genezę religii. W drugiej części charakteryzuje różne typy poznania, jakimi dysponuje człowiek religijny. W części trzeciej prezentuje apologię religii katolickiej. Czwarta część poświęcona jest zagadnieniu wartościowania religii, rozpoznania religii prawdziwej oraz problematyce nawrócenia.

W Statucie KUL czytamy: „Misją Uniwersytetu jest prowadzenie badań naukowych w duchu harmonii między nauką i wiarą”. Książka ks. Piotra Moskala *Traktat o religii* realizuje ten zamysł dostarczając racjonalnej refleksji nad religią i ukazując racjonalne podstawy religii. Książka jest filozoficzno-teologiczną teorią religii. Recenzenci wydawniczy pisali m. in.:

„Gdy chwieją się fundamenty, cóż może zdziałać sprawiedliwy?» pyta Psalmista. Fundamenty rzeczywiście się chwieją. [...] Niektórzy – nie bez podstaw – widzą w zachodzących w Europie zjawiskach jej «zapaść» i być może nieodwracalny zmierzch. Może pisanie «mądrych», a jednocześnie prostych książek, które twórczo rozwijają wielką tradycję poważnego, odpowiedzialnego myślenia o chrześcijaństwie, są najlepszą rzeczą, jaka może przyczynić się do ocalenia choćby biblijnej «reszty»” (ks. prof. dr hab. Jan Perszon).

„*Traktat o religii* ks. Piotra Moskala jest ważnym i potrzebnym, szczególnie dla dyskusji w samym Kościele, punktem odniesienia dla racjonalnego dyskursu, dyskursu porządkującego i oczyszczającego z błędnych tropów, jakie mogą pojawiać się (i pojawiają) w nauczaniu teologów (także filozofów) i duszpasterzy katolickich” (ks. dr hab. Sławomir Szczyrba).

SPIS TREŚCI

WSTĘP

CZĘŚĆ I: ISTOTA I GENEZA RELIGII

ROZDZIAŁ 1: PRZEDMIOT TRAKTATU O RELIGII

ROZDZIAŁ 2: ISTOTA RELIGII

ROZDZIAŁ 3: GENEZA RELIGII

CZĘŚĆ II: POZNANIE W RELIGII

ROZDZIAŁ 1: WIEDZA RELIGIJNA

1. Problem doświadczenia religijnego

2. Problem doświadczenia ludzkiej duszy
3. Wyjaśnianie rzeczywistości
4. Pozostałe rozumowania

ROZDZIAŁ 2: WIARA RELIGIJNA

1. Wiara w Boże objawienie
  - 1.1. Istota objawienia chrześcijańskiego
  - 1.2. Istota wiary w Boże objawienie
  - 1.3. Cuda i prorocтва jako znaki faktyczności i prawdziwości Bożego objawienia
2. Wiara Urzędowi Nauczycielskiemu Kościoła
3. Wiara ludziom

ROZDZIAŁ 3: AFEKTYWNE POZNANIE BOGA

1. Naturalna inklinacja człowieka ku Bogu i afektywne poznanie Boga
2. Religijne ukierunkowanie człowieka ku Bogu i afektywne poznanie Boga
3. Natura afektywnego poznania Boga

ROZDZIAŁ 4: INTELEKTUALNE I MORALNE UWARUNKOWANIA POZNANIA PRAWDY RELIGIJNEJ

1. Uwarunkowania poznawcze
2. Uwarunkowania afektywno-moralne

CZĘŚĆ III: APOLOGIA RELIGII KATOLICKIEJ

ROZDZIAŁ 1: FILOZOFICZNE USPRAWIEDLIWIENIE RELIGII KATOLICKIEJ

1. Filozoficzne poznanie świata
2. Filozoficzne poznanie Boga
  - 2.1. Pełniejsze sformułowanie filozoficznego uzasadnienia tezy teistycznej
    - 2.1.1. „Pierwsza droga” św. Tomasza z Akwinu
    - 2.1.2. Własne uzasadnienie tezy teistycznej
  - 2.2. Krótkie sformułowanie filozoficznego uzasadnienia tezy teistycznej
    - 2.2.1. Wyjaśnienie zmienności świata
    - 2.2.2. Wyjaśnienie istnienia świata
  - 2.3. Konfirmacja tezy teistycznej
  - 2.4. Metafizyczne określenie natury Boga
  - 2.5. Metafizyczne określenie relacji świat – Bóg
    - 2.5.1. Bytowa transcendencja Boga w stosunku do świata
    - 2.5.2. Bytowa immanencja Boga w stosunku do świata
      - 2.5.2.1. Sprawcza obecność Boga w świecie
      - 2.5.2.2. Wzorcza obecność Boga w świecie
      - 2.5.2.3. Obecność Boga jako celu wszystkich rzeczy

3. Filozoficzne poznanie człowieka
  - 3.1. Duchowo-cieleśna struktura osoby ludzkiej
  - 3.2. Nieśmiertelność duszy ludzkiej
  - 3.3. Przygodność osoby ludzkiej
  - 3.4. Spotencjalizowanie osoby ludzkiej
4. Filozoficzne uzasadnienie norm moralnych

ROZDZIAŁ 2: RACJONALNOŚĆ AKTU WIARY W BOŻE OBJAWIENIE

1. Istnienie Boga i autentyczność Bożego objawienia. Cuda i proroctwa jako znaki faktyczności Bożego objawienia
2. Cuda i proroctwa jako znaki prawdziwości Bożego objawienia
3. Wiarygodność Urzędu Nauczycielskiego Kościoła
4. Wiarygodność katolików
5. Znakowy charakter Kościoła
6. Historyczna prawdziwość wydarzeń objawieniowych w świetle badań naukowych
  - 6.1. Historyczna prawdziwość wydarzeń objawieniowych Starego Testamentu
  - 6.2. Historyczność Jezusa Chrystusa w świetle źródeł historycznych
  - 6.3. Historyczność Jezusa Chrystusa w świetle danych archeologicznych

ROZDZIAŁ 3: MOC WYJAŚNIAJĄCA DOKTRYNY KATOLICKIEJ

ROZDZIAŁ 4: ARGUMENT Z EKSPERYMENTALNEGO POZNANIA BOGA

ROZDZIAŁ 5: RACJE PRAGMATYCZNE

1. Rola religii katolickiej w osobowym życiu człowieka
2. Kulturotwórcza rola religii katolickiej
  - 2.1. Afirmacja intelektu i życia naukowego
  - 2.2. Afirmacja miłości
  - 2.3. Afirmacja sztuki i techniki

CZĘŚĆ IV: AKSJOLOGIA RELIGII - DIAGNOSTYKA RELIGII - NAWRÓCENIE

ROZDZIAŁ 1: WARTOŚCIOWANIE RELIGII

ROZDZIAŁ 2: ROZPOZNANIE RELIGII PRAWDZIWEJ

ROZDZIAŁ 3: NAWRÓCENIE

Bibliografia

The Treatise on Religion (Summary)

Indeks nazwisk